

## Initiatiefvoorstel

# Compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen

Gemeentewet (artikel 147a, lid 1), Reglement van Orde voor de raad van Westland 2018 (artikel 39)

## Inleiding en achtergrond

Het college van B&W en de raad van gemeente Westland geven regelmatig blijk van het feit dat zij er veel waarde aan hechten dat in Westland vrijwilligersorganisaties accommodaties voor verenigingssport en sporthallen beheren en exploiteren. In het perspectief van een gezonde financiële exploitatie en het waarborgen van de (financiële) continuïteit wil Westland die organisaties financiële ondersteuning bieden. Met die ondersteuning wil Westland dat sport betaalbaar en daardoor toegankelijk blijft.

### Beheerstichtingen sportaccommodaties

In Westland zijn een aantal vrijwilligersorganisaties ('beheerstichtingen') actief die voor sportverenigingen de exploitatie van de sportaccommodaties voeren. Zij organiseren het dagelijks beheer, de uitvoering van schoonmaak en het onderhoud, ze betalen de energierekeningen en schaffen de sportmaterialen aan. Het betreft een organisatiemodel dat zijn oorsprong heeft in het 'Sportbesluit', waarbij de sportverenigingen de mogelijkheden die de belastingregelgeving biedt met betrekking tot de verrekening van de omzetbelasting (BTW), optimaal benutten. Tot 2019 berekende de beheerstichting de kosten die zij maakt – inclusief 6% BTW (en vanaf 1.1.2019: 9%) - door aan de sportverenigingen, terwijl zij de BTW die zij betaalde (vaak 21%) van de gemaakte kosten aftrekken. Dit levert de stichting, en daarmee de sportverenigingen direct financieel voordeel op.

### Fiscaal voordeel voor beheerstichtingen vervalt

Sportverenigingen zijn vrijgesteld van BTW. In 2019 is deze vrijstelling uitgebreid en is ook de exploitatie van sportaccommodaties voortaan vrijgesteld. Deze verruiming van de vrijstelling klinkt positief. Dat werkt in de praktijk echter anders. Hoewel de beheerstichtingen dus geen 9% BTW meer hoeven af te dragen, verliezen ze ook hun recht op aftrek van BTW (meestal 21%). Dat belastingvoordeel raken ze dus kwijt. Concreet zijn de sportverenigingen sinds 1 januari 2019 flink meer geld kwijt aan de zaken die door de beheerstichtingen worden geregeld omdat voor deze stichtingen het recht op vooraf trek van BTW is vervallen. De beheerstichtingen berekenen het financiële nadeel door aan de gebruikers. De gebruikers zijn vaak sportverenigingen, die op hun beurt de extra kosten noodgedwongen moeten verrekenen in de contributie. Met als gevolg dat sporten duurder wordt.

### Bijdrage regeling (BOSA)

Omdat de verruiming van de BTW-wetgeving een wetswijziging is die het gevolg is van Europese regelgeving en geen bezuinigingsmaatregel is, laat het kabinet de opbrengst van de belastingmaatregel terugvloeien naar de sport. Voor sportorganisaties is er een bijdrageregeling (BOSA) ontworpen. Deze bijdrage moet de bouw en onderhoud van sportaccommodaties of de aanschaf van sportmaterialen stimuleren. Kosten voor de dagelijkse exploitatie (zoals bijvoorbeeld de kosten voor gas, water en licht) komen echter niet voor een bijdrage in aanmerking. De bijdrageregeling biedt daarom geen of onvoldoende soelaas voor de fors stijgende exploitatiekosten van de sportverenigingen. Die stijging loopt bij de beheerstichtingen van sportaccommodaties in Westland uiteen van tenminste € 7.500 tot wel € 16.000 per jaar.

### Motie 'Lager OZB-tarief voor sportaccommodaties (...)'

In zijn vergadering van 11 december 2018 heeft de raad van gemeente Westland unaniem de motie 'Lager OZB-tarief voor sportaccommodaties (..)' aanvaard. In deze motie heeft de gemeenteraad (onder andere naar aanleiding van de verruiming BTW-vrijstelling) uitgesproken dat

- het wenselijk is dat gemeente Westland ook in daad duidelijk laat blijken zich actief betrokken te voelen bij zowel het sportieve als het financiële wel-en-wee van (sport)-verenigingen in Westland,
- het vanwege het maatschappelijke belang van verenigingen en -stichtingen wenselijk is dat gemeente Westland voor sportaccommodaties (...) niet het hoogste tarief rekent aan onroerende zaakbelasting.

In het dictum van de motie verzoekt de gemeenteraad het college vervolgens

- er zorg voor te dragen dat bij de 'Verordening onroerendzaakbelasting 2020' is geregeld dat sportaccommodaties van niet-commerciële eigenaren en exploitanten (...) vanaf 1 januari 2020 worden aangeslagen volgens het OZB-tarief 'woningen',
- een inventarisatie te houden naar de impact en (financiële) consequenties van de BTW-sportvrijstelling voor de exploitatie van de eigenaren en exploitanten van sportaccommodaties in Westland en indien de uitkomsten van deze inventarisatie daartoe aanleiding vormen de raad een voorstel voor te leggen voor een regeling waarbij aan deze eigenaren en exploitanten een bijdrage in het financieel nadeel kan worden verstrekt.

### Raadsinformatiebrief uitvoering van de motie

Met de raadsinformatiebrief van 10 juli 2019 informeert het college van B&W de gemeenteraad over de uitvoering van de motie. Kort samengevat schrijft het college dat

- VNG stelt dat het toepassen van tariefdifferentiatie financiële risico's met zich meebrengt en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met het toepassen van tariefdifferentiatie tot de gewenste duidelijkheid er is.
- de minderopbrengst onroerendezaakbelastingen € 900.000 zal bedragen.  
Als conclusie geeft het college van B&W dat: "Gelet op de financiële situatie en de juridische risico's zien wij geen mogelijkheden om de motie tot uitvoering te brengen".

#### Oplopende exploitatiekosten voor Westlandse sportverenigingen

De initiatiefnemers van het voorliggende voorstel 'Compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen' begrijpen en onderschrijven volledig de beslissing dat indien de juridische en/of financiële implicaties van het toepassen van tariefdifferentiatie bestaan, de motie (nog) niet kan worden uitgevoerd. Daarmee blijft dan wel de onwenselijke situatie bestaan dat gemeente Westland vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor het maatschappelijke belang het hoogste tarief rekent aan OZB. Een situatie die ook nog eens wordt versterkt door de recente besluitvorming het tarief 'OZB categorie niet-woningen' met ingang van 1 januari 2020 met 25% te verhogen. Ter illustratie is in onderstaand overzicht de kosten OZB volgens aanslag 2019 en de kostenstijging per 1 januari 2020 voor een viertal sportaccommodaties in Westland in beeld gebracht.

#### *Kostenstijging door verhoging van de OZB-heffing per 1.1.2020*

| (in €)              | aanslag 2019 | kostenstijging |
|---------------------|--------------|----------------|
| sportaccommodatie 1 | 5.357        | 1.339          |
| sportaccommodatie 2 | 16.988       | 4.247          |
| sportaccommodatie 3 | 8.243        | 2.061          |
| sportaccommodatie 4 | 9.450        | 2.363          |

Met het niet uitvoeren van de motie 'Lager OZB-tarief voor sportverenigingen' blijft het vraagstuk van de oplopende exploitatiekosten voor de sportverenigingen in Westland dus voortduren. Een vraagstuk dat door de aanstaande verhoging van het OZB-tarief wordt versterkt en zal leiden tot een nog moeizamere exploitatie van de sportaccommodaties. Belangrijk is, in ieder geval om te waarborgen dat sport in Westland betaalbaar en voor zowel mogelijk mensen toegankelijk blijft, dat moet worden voorkomen dat als direct gevolg van deze verhoging contributies bovenmatig moeten worden verhoogd. Met dat ultieme doel wordt voorgesteld te besluiten de regeling 'Compensatie OZB-heffing Westland sportverenigingen' vast te stellen.

## Compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen

### Doel van de regeling

Met de regeling 'compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen' biedt de gemeenteraad vrijwilligersorganisaties die sportaccommodaties in Westland exploiteren en beheren financiële ondersteuning zodat sport in Westland betaalbaar en daardoor toegankelijk blijft. Voor de goede orde, de regeling heeft een looptijd van drie jaar (gekoppeld aan de collegeperiode).

### Voor wie

Voor compensatie van de OZB-heffing komen amateursportverenigingen in aanmerking die statutair en ook feitelijk gevestigd zijn in Westland. Het gaat om verenigingen waarvan de leden de sport uit liefhebberij beoefenen en daarvan niet hun beroep hebben gemaakt. Het moet verder gaan om een sport, waarvan de Nederlandse bond - die over deze sport gaat - aangesloten is bij het NOC\*NSF. De betreffende verenigingen dienen ook lid te zijn van die bond. Niet in aanmerking komen die verenigingen, stichtingen en bedrijven die op commerciële basis sportfaciliteiten aanbieden, zoals fitnessclubs en squash-centra.

### Voor wat

Gedeeltelijk gecompenseerd worden de OZB-lasten die de sportverenigingen in rekening gebracht worden via een op hun naam gestelde gemeentelijke aanslag voor de bij hen in gebruik zijnde sportcomplexen. Het kan dan gaan om zowel de OZB-eigenarenbelasting als de OZB-gebruikersbelasting.

De OZB-lasten die sportverenigingen op andere wijze dan door een gemeentelijke aanslag doorberekend krijgen, komen niet voor compensatie in aanmerking. Dit met name omdat het uitvoeringstechnisch gezien ondoenlijk is om de juistheid hiervan te beoordelen. Voorts zou het de deur open kunnen zetten voor constructies waarin partijen nader met elkaar overeenkomen, dat de OZB-last in zijn geheel voor rekening van de sportvereniging gaat komen (omdat deze het gecompenseerd krijgt), waardoor OZB-lasten worden gecompenseerd die anders niet gecompenseerd zouden worden.

### Financieel

Indien de sportverenigingen volledig worden gecompenseerd voor de door hen verschuldigde OZB-lasten bedraagt het totaal van de kosten circa € 169.000. In het ontwerp voor de regeling is de compensatie op 75% van de OZB-heffing gesteld, waarmee per saldo de OZB-lasten voor sportvereniging uitkomen op het niveau dat verschuldigd zou zijn

indien hen het lage OZB-tarief in rekening worden gebracht. De kosten bedragen dan circa € 125.000 per jaar.

Als dekking voor deze kosten wordt aangedragen het geprognosticeerd jaarrekeningresultaat voor 2020 en volgende jaren aan te wenden. Het geprognosticeerd jaarrekeningresultaat in de periode 2020-2022 heeft daarvoor voldoende ruimte.

*Geprognosticeerd jaarrekeningresultaat 2020 en volgende jaren*

| (in € 1 mln)                         | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|--------------------------------------|------|------|------|------|
| saldo Programmabegroting 2020-2023   | 0,23 | 0,14 | 0,57 | 0,01 |
| kosten OZB-compensatieregeling       | 0,13 | 0,13 | 0,13 | 0,00 |
| prognose saldo jaarrekeningresultaat | 0,10 | 0,01 | 0,44 | 0,01 |

#### Uitvoering

De uitvoering van de compensatie moet zo eenvoudig mogelijk plaatsvinden. Dit houdt in met zo min mogelijk lasten voor zowel de sportverenigingen als de gemeente. Geen uitgebreide aanvraag- en toekenningprocedures en daarmee samenhangende formulieren. Om voor compensatie in aanmerking te komen moeten de verenigingen voldoen aan de voorwaarden en verplichtingen volgens de vast te stellen regeling.

#### Compliance

De regeling en verordening bij dit initiatiefvoorstel zijn copy-paste van regelingen en verordeningen die in een aantal gemeenten in Nederland al langere tijd worden gehanteerd, waarmee zo goed als zeker is gewaarborgd dat de regeling en verordening in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving.

## Beleidsregels Compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen

De raad van de gemeente Westland,

overwegende dat

- de raad veel waarde hecht aan het feit dat vrijwilligersorganisaties accommodaties voor verenigingssport en sporthallen beheren en exploiteren,
- voorzieningen voor sport en bewegen, maar ook voor ontmoeting, belangrijk zijn voor de gezondheid, zelfredzaamheid en het welbevinden van mensen en de activiteiten van de vrijwilligersorganisaties een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale cohesie en leefbaarheid in de Westlandse dorpen,

besluit vast te stellen

de beleidsregels compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen

### *Artikel 1 Definitie*

In deze regeling wordt verstaan onder een sportvereniging

- een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die zich ten doel stelt het in clubverband beoefenen van een sport,
- statutair en feitelijk gevestigd is in de gemeente Westland,
- geen onderneming drijft als bedoeld in artikel 2 eerste lid onder e van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en
- aangesloten is bij een sportbond die lid is van de vereniging NOC\*NSF.

### *Artikel 2 Subsidieverlening*

- 1 Burgemeester en wethouders verlenen op aanvraag aan een sportvereniging een bijdrage ter compensatie van de door deze sportvereniging verschuldigde en betaalde onroerende zaakbelasting, welke aan haar is opgelegd middels een op haar naam gestelde aanslag.
- 2 Het besluit tot verlening van een compensatiebijdrage houdt tevens de vaststelling in.

### *Artikel 3 Aanvraag*

- 1 Een aanvraag voor een compensatiebijdrage kan uitsluitend worden gedaan voor 1 juli van het jaar waarop de verschuldigde onroerende zaak belasting betrekking heeft. Ingeval de aanslag wordt opgelegd na 28 februari van het betreffende jaar, geldt in afwijking van het bepaalde in de eerste volzin, dat een aanvraag binnen vier maanden na dagtekening van de aanslag moet worden gedaan.

- 2 De aanvraag gaat vergezeld van een kopie van de aanslag onroerende zaak belasting en een kopie van een document waaruit blijkt dat de belasting is betaald.

*Artikel 4 Beslistermijn*

Op een aanvraag voor een compensatiebijdrage wordt beslist binnen 12 weken na ontvangst van een volledige aanvraag.

*Artikel 5 Citeertitel en inwerkingtreding*

- 1 Deze regeling wordt aangehaald als 'Compensatieregeling OZB-heffing Westlandse sportverenigingen'
- 2 Zij treedt in werking op 1 januari 2020.

# Subsidieregeling compensatie OZB-heffing Westlandse sportverenigingen 2020

De raad van de gemeente Westland,

- gelet op de beleidsregels compensatie ozb-heffing Westlandse sportverenigingen, zoals vastgesteld door de raad van gemeente Westland,
- gelet op de Algemene subsidieverordening Westland 2016

besluit vast te stellen

de Subsidieregeling Compensatie OZB-heffing sportverenigingen Westland 2020.

## 1 Algemene bepalingen

### 1:1 *Begripsomschrijvingen*

In deze regeling wordt verstaan onder:

- beheerstichting: een stichting die hoofdzakelijk is belast met het beheer van de bij één of meer sportverenigingen in gebruik zijnde sportaccommodatie,
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westland,
- sportvereniging: een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die zich ten doel stelt het in clubverband beoefenen van een sport, die statutair en feitelijk gevestigd is in Westland, geen onderneming drijft als bedoeld in artikel 2 eerste lid onder e van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en aangesloten is bij een sportbond die lid is van de vereniging NOC\*NSF.

### 1:2 *Toepassingsbereik*

Het bepaalde in deze subsidieregeling is enkel van toepassing op de verstrekking van subsidies door het college voor de in artikel 2:1 van deze regeling bedoelde activiteiten.

## 2 De activiteiten en de doelgroep

### 2:1 *Activiteiten*

Subsidie kan worden verleend voor de door aanvrager verschuldigde en betaalde onroerende zaakbelasting, die aan hem is opgelegd met een op zijn naam gestelde aanslag.

### 2:2 *Doelgroep*

Subsidie wordt uitsluitend verleend aan een sportvereniging of een beheerstichting.



### 3 De subsidie

#### 3:1 *Hoogte van de subsidie*

De subsidie bedoeld in artikel 2:1 bedraagt 75% van de verschuldigde onroerende zaakbelasting.

### 4 Besluitvorming subsidie

#### 4:1 *Aanvraag*

In afwijking van de op grond van artikel 14, eerste en tweede lid, van de Algemene subsidieverordening Westland 2016 over te leggen gegevens, dienen bij de aanvraag uitsluitend de volgende gegevens te worden overlegd

a een kopie van de aanslag onroerende zaakbelasting,

b een kopie van een document waaruit blijkt dat de belasting is betaald.

#### 4:2 *Aanvraagtermijn*

1 Een aanvraag voor een subsidie moet, in afwijking van artikel 12 van de Algemene subsidieverordening Westland 2016 voor 1 juli van het jaar waarop de verschuldigde onroerende zaakbelasting betrekking heeft, door het college zijn ontvangen.

2 Ingeval de aanslag wordt opgelegd na 28 februari van het betreffende jaar, moet in afwijking van het eerste lid van dit artikel, de aanvraag binnen vier maanden na dagtekening van de aanslag, door het college zijn ontvangen.

### 5 Vaststelling

#### 5:1 *Ambtshalve vaststelling*

Het college stelt in afwijking van artikel 27 van de Algemene subsidieverordening Westland 2016 de subsidie tegelijk met de verlening ambtshalve vast.

### 6 Slotbepalingen

#### 6:1 *Slotbepalingen*

1 Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2020 en vervalt op 1 januari 2023.

2 Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling Compensatie OZB-heffing sportverenigingen Westland 2020.